

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б.Жильцов
« 30 » 01 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «СОЦІАЛЬНА І
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТА»

для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 013.00.01 «Початкова освіта»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 2756/20
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«   »   20 20

Київ – 2020

Розробник:

Ващенко Олена Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Ващенко Олена Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол №8 від 20 січня 2020 року

Завідувач кафедри Г.Л. Бондаренко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта»

«20» 01 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта»

 Г.Л. Бондаренко

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2020 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПІБ)

Київ - 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «СОЦІАЛЬНА І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТА»		
Вид дисципліни	основна	основна
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	4 / 120
Курс	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів із розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	26	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з метою, завданнями, цілями Державного стандарту початкової освіти щодо соціальної та здоров'язбережувальної галузі та формування в них вмінь і навичок, що сприятимуть досягненню учнями очікуваних результатів навчання, визначених означеною галуззю.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування комплексу вмінь і навичок щодо застосування здоров'язбережувальних практик в освітньому процесі початкової школи відповідно до вимог концепції «Нова українська школа»;
- формування вміння обирати основні положення, що визначають зміст, організаційні форми та методи освітнього процесу відповідно до загальних цілей соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі;
- формування вмінь моделювати систему діяльності учнів, що сприятиме формуванню в них соціальної здоров'язбережувальної компетентності;
- формування вмінь створювати сприятливе безпечне та здорове середовище початкової школи.

3. Результати навчання за дисципліною

- уміння застосовувати сучасні здоров'язбережувальні практики в освітньому процесі початкової школи, що сприяють соціальному здоров'ю молодших школярів, відповідно до концептуальних засад НУШ;
- знання із психології, педагогіки та фахових методик навчання, достатні для успішної діяльності в традиційних сферах застосування;
- здатність продемонструвати вміння застосовувати сучасні здоров'язбережувальні практики соціального здоров'я в навчально-виховному процесі початкової школи;
- уміння робити презентації (усно/письмово), виконувати дослідницькі, експериментальні проекти;
- здатність аналізувати навчально-методичні комплекти для початкової школи, оцінювати їхнє змістово-технологічне наповнення відповідно до вимог здоров'язбережувальної педагогіки;
- здатність розробляти плани-конспекти сучасних здоров'язбережувальних уроків для початкової школи, визначати їхнє навчально-методичне забезпечення, застосовувати сучасні ІКТ;
- уміння здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали тощо;

– здатність опрацьовувати інформаційні джерела для ознайомлення з здоров'язберезувальними практиками соціального здоров'я та методикою їхнього упровадження в початковій школі;

– здатність аналізувати перспективний досвід учителів початкової школи для подальшого його творчого використання;

– здатність працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи якості лідерства, вміння ефективно спілкуватися й досягати очікуваних результатів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Змістовий модуль № 1

Загальні цілі, мета та зміст «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичних	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Семестровий контроль
1	Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я	6	4	2	2		2		
2	Поняття про соціальне здоров'я особистості	2	2	2					
3	Загальна характеристика «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» Державного стандарту початкової освіти	4	2	2			2		
4	Формування соціальної складової здоров'я молодших школярів	2	2	2					
5	Формування у молодших школярів життєвих компетентностей фізичного, психічного та соціального здоров'я як пріоритетне завдання НУШ	2	2		2				
	Модульна контрольна робота №1	2						2	
Разом за змістовий модуль № 1		18	12	8	4		4	2	

Змістовий модуль № 2

Методичні засади вивчення змістової лінії «Безпека» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

1	Моделювання уроку з теми «Вплив оточення на вибір безпечної поведінки».	4	4		2	2			
2	Моделювання уроку з теми «Джерела допомоги в небезпечних ситуаціях»	4	2			2	2		
3	Моделювання уроку з теми «Можливі загрози з боку людей. Правила поведінки»	4	2			2	2		
4	Моделювання уроку з теми «Імовірні небезпечні ситуації в школі»	4	4		2	2			
5	Моделювання уроку з теми «Безпека в довкіллі»	4	4		2	2			
6	Моделювання уроку з теми «Безпека на дорозі»	4	4		2	2			
7	Моделювання уроку з теми «Безпека вдома»	4	4		2	2			
	Модульна контрольна робота №2	2						2	
Разом за змістовий модуль № 2		30	24		10	14	4	2	

Змістовий модуль № 3

Методичні засади вивчення змістової лінії «Здоров'я» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

№ з/п	Назва теми	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичних	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Семестровий контроль
1	Моделювання уроку з теми «Психічний та емоційний складник здоров'я»	4	2			2	2		
2	Методичні вимоги до вивчення теми «Фізичний складник здоров'я»	2					2		
3	Методичні вимоги до вивчення теми «Особиста гігієна. Режим дня»	2	2		2				
4	Моделювання уроку з теми «Харчування і здоров'я»	4	2			2	2		
5	Методичні вимоги до вивчення теми «Ранкові зустрічі. Активний і пасивний відпочинок»	4	4		2	2			
6	Методичні вимоги до вивчення теми «Соціальний та духовний складники здоров'я»	2					2		
7	Спостереження уроку з теми «Здорова поведінка та корисні звички, їх вплив на збереження здоров'я»	2	2		2				
	Модульна контрольна робота №3	2						2	
Разом за змістовий модуль № 3		22	12		6	6	8	2	

Змістовий модуль № 4

Методичні засади вивчення змістової лінії «Добробут» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

1	Моделювання уроку з теми «Культура споживання»	4	2			2	2		
2	Моделювання виховного заходу з теми «Спілкування з однокласником, що має особливі потреби»	4	2			2	2		
3	Моделювання уроку з теми «Уміння вчитися»	4	2			2	2		
4	Моделювання виховного заходу з теми «Доброчинність»	4	2			2	2		
5	Спостереження уроку з теми «Потреби людини»	2					2		
	Модульна контрольна робота №4	2						2	
	Семестровий контроль	30							30
Разом за змістовий модуль № 4		50	8			8	10	2	30
Разом за навчальним планом		120	56	8	20	28	26	8	30

Тематичний план для заочної форми навчання

Змістовий модуль № 1

Загальні цілі, мета та зміст «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Самостійна робота	Підсумковий контроль
1	Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я	6					6	
2	Поняття про соціальне здоров'я особистості	8	2		2		6	
3	Загальна характеристика «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» Державного стандарту початкової освіти	7	2	2			5	
4	Формування соціальної складової здоров'я молодших школярів	7	2		2		5	
5	Формування у молодших школярів життєвих компетентностей фізичного, психічного та соціального здоров'я як пріоритетне завдання НУШ	8	2		2		6	
Разом за змістовий модуль № 1		36	8	2	6		28	

Змістовий модуль № 2

Методичні засади вивчення змістової лінії «Безпека» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

1	Моделювання уроку з теми «Вплив оточення на вибір безпечної поведінки».	6	2			2	4	
2	Моделювання уроку з теми «Джерела допомоги в небезпечних ситуаціях»	4					4	
3	Моделювання уроку з теми «Можливі загрози з боку людей. Правила поведінки»	4					4	
4	Моделювання уроку з теми «Імовірні небезпечні ситуації в школі»	4					4	
5	Моделювання уроку з теми «Безпека в довкіллі»	6	2			2	4	
6	Моделювання уроку з теми «Безпека на дорозі»	4					4	
7	Моделювання уроку з теми «Безпека вдома»	4					4	
Разом за змістовий модуль № 2		32	4			4	28	

Змістовий модуль № 3

Методичні засади вивчення змістової лінії «Здоров'я» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

№ з/п	Назва теми	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Самостійна робота	Підсумковий контроль
1	Моделювання уроку з теми «Психічний та емоційний складник здоров'я»	4					4	
2	Методичні вимоги до вивчення теми «Фізичний складник здоров'я»	4					4	
3	Методичні вимоги до вивчення теми «Особиста гігієна. Режим дня»	4					4	
4	Моделювання уроку з теми «Харчування і здоров'я»	4					4	
5	Методичні вимоги до вивчення теми «Ранкові зустрічі. Активний і пасивний відпочинок»	4					4	
6	Методичні вимоги до вивчення теми «Соціальний та духовний складники здоров'я»	4					4	
7	Спостереження уроку з теми «Здорова поведінка та корисні звички, їх вплив на збереження здоров'я»	6	2			2	4	
Разом за змістовий модуль № 3		30	2			2	28	

Змістовий модуль № 4

Методичні засади вивчення змістової лінії «Добробут» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

1	Моделювання уроку з теми «Культура споживання»	4					4	
2	Моделювання виховного заходу з теми «Спілкування з однокласником, що має особливі потреби»	4					4	
3	Моделювання уроку з теми «Уміння вчитися»	4					4	
4	Моделювання виховного заходу з теми «Доброчинність»	4					4	
5	Спостереження уроку з теми «Потреби людини»	6	2			2	4	
Разом за змістовий модуль № 4		22	2			2	20	
Разом за навчальним планом		120	16	2	6	8	104	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1

Загальні цілі, мета та зміст «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»

Тема 1. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я

Поняття здоров'я. Складові здоров'я. Здоров'я як соціальний феномен. Біологічні, соціальні та психологічні аспекти здоров'я. Критерії здоров'я. Показники здоров'я. Рівні здоров'я: суспільний, груповий, індивідуальний. Система «людина-здоров'я-середовище».

Ключові поняття: здоров'я, ознаки здоров'я, показники здоров'я, критерії здоров'я, біологічні, соціальні та психологічні аспекти здоров'я.

Основна література: 1; 4; 5;

Додаткова література: 6; 7.

Тема 2. Поняття про соціальне здоров'я особистості

Соціальне здоров'я як стан гармонійного функціонування людини в основних видах взаємодій: соціальній, економічній, політичній на засадах взаєморозуміння, взаємоповаги, взаємодопомоги, взаємоприйняття. Вплив соціуму на здоров'я особистості. Показники соціального здоров'я. Формування природовідповідних життєвих позицій людини щодо навколишнього світу, самої себе та власного здоров'я.

Ключові поняття: соціальне здоров'я, показники соціального здоров'я, соціальні чинники, компоненти соціального здоров'я.

Основна література: 1; 3; 4;

Додаткова література: 1; 3; 4.

Тема 3. Загальна характеристика «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» Державного стандарту початкової освіти

Становлення самостійності учнів, їх соціальної залученості та активності через формування здорового способу життя, розвиток підприємливості, здатності до співпраці, впевненості в собі та доброчесності для безпеки, добробуту та стало розвитку як мета «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі». Завдання галузі. Обов'язкові результати навчання, визначені освітньою галуззю відповідно до циклів навчання 1-2 та 3-4. «Безпека», «Здоров'я», «Добробут» як змістові лінії освітньої галузі.

Ключові поняття: Державний стандарт початкової освіти, соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь, змістові лінії галузі, очікувані результати навчання учнів.

Основна література: 3; 6;

Додаткова література: 1; 2.

Тема 4. Формування соціальної складової здоров'я молодших школярів

Мета та завдання соціально-педагогічної діяльності вчителя початкової школи. Її сутність. Навчання в школі як суспільно значима діяльність молодшого школяра. Новий соціальний статус дитини, зміна її соціального середовища. Поняття соціальної компетентності у дослідженнях сучасних науковців. Формування соціальної компетентності учнів як вимога НУШ. Сутність, зміст та структура соціальної компетентності молодших школярів. Педагогічний потенціал проектної діяльності щодо формування соціальної компетентності учнів початкової школи.

Ключові поняття: соціальна компетентність, соціальний розвиток, соціально-педагогічна діяльність, молодший школяр.

Основна література: 2; 3; 6;

Додаткова література: 2; 5.

Семінарське заняття 1. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.

Семінарське заняття 2. Формування у молодших школярів життєвих компетентностей фізичного, психічного та соціального здоров'я як пріоритетне завдання НУШ.

Змістовий модуль № 2

Методичні засади вивчення змістової лінії «Безпека» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

Семінарське заняття 3. Методичні особливості вивчення тем, пов'язаних з питаннями безпечної поведінки молодшого школяра.

Семінарське заняття 4. Методичні вимоги до вивчення теми «Імовірні небезпечні ситуації в школі».

Семінарське заняття 5. Методичні вимоги до вивчення теми «Безпека в довкіллі».

Семінарське заняття 6. Методичні вимоги до вивчення теми «Безпека на дорозі».

Семінарське заняття 7. Методичні вимоги до вивчення теми «Безпека вдома».

Практичне заняття 1. Моделювання уроку з теми «Вплив оточення на вибір безпечної поведінки».

Практичне заняття 2. Моделювання уроку з теми «Джерела допомоги в небезпечних ситуаціях».

Практичне заняття 3. Моделювання уроку з теми «Можливі загрози з боку людей. Правила поведінки».

Практичне заняття 4. Моделювання уроку з теми «Імовірні небезпечні ситуації в школі».

Практичне заняття 5. Моделювання уроку з теми «Безпека в довкіллі».

Практичне заняття 6. Моделювання уроку з теми «Безпека на дорозі».

Практичне заняття 7. Моделювання уроку з теми «Безпека вдома».

Змістовий модуль № 3

Методичні засади вивчення змістової лінії «Здоров'я» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

Семінарське заняття 8. Методичні вимоги до вивчення теми «Особиста гігієна. Режим дня».

Семінарське заняття 9. Методичні вимоги до вивчення теми «Ранкові зустрічі. Активний і пасивний відпочинок».

Семінарське заняття 10. Методика формування в молодших школярів компетентності соціального здоров'я.

Практичне заняття 8. Моделювання уроку з теми «Психічний та емоційний складник здоров'я».

Практичне заняття 9. Моделювання уроку з теми «Харчування і здоров'я».

Практичне заняття 10. Моделювання уроку з теми «Активний і пасивний відпочинок молодшого школяра».

Змістовий модуль № 4

Методичні засади вивчення змістової лінії «Добробут» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі

Практичне заняття 11. Моделювання уроку з теми «Культура споживання».

Практичне заняття 12. Моделювання виховного заходу з теми «Спілкування з однокласником, що має особливі потреби».

Практичне заняття 13. Моделювання уроку з теми «Уміння вчитися».

Практичне заняття 14. Моделювання виховного заходу з теми «Доброчинність».

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць балів	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць балів	Макс. к-сть балів
Відвідування лекцій	1	4	4	-	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	2	2	5	5	3	3	-	-
Робота на семінарському занятті	10	2	20	5	50	3	30	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	7	7	3	3	4	4
Робота на практичному занятті	10	-	-	7	70	3	30	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	10	2	20	2	20	4	40	5	50
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			71		177		131		119
Максимальна кількість балів		498							
Розрахунок коефіцієнта		8,3							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кільк. годин	Кіл-ть балів
1	Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я 1. Охарактеризувати біологічну, соціальну та психологічну сутність здоров'я. 2. Визначити основні фактори, що впливають на здоров'я людини.	2	10
2	Загальна характеристика «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» Державного стандарту початкової освіти 1. Визначити мету та загальні цілі «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі». 2. Охарактеризувати уміння та досвід, якими мають оволодіти молодші школярі відповідно до вимог галузі.	2	10
	Разом за змістовим модулем №1	4	20
1	Змоделювати урок з теми «Безпека в побуті»	2	10
2	Змоделювати виховний захід з теми «Дії дитини в умовах опосередкованої небезпеки»	2	10
	Разом за змістовим модулем №2	4	20
1	Змоделювати урок з теми «Поведінка, звички та здоров'я»	2	10
2	Змоделювати виховний захід з теми «Фізична активність учня»	2	10
3	Змоделювати урок з теми «Культура харчування»	2	10
4	Змоделювати виховний захід з теми «Сім'я як чинник здоров'я»	2	10
	Разом за змістовим модулем №3	8	40
1	Змоделювати урок з теми «Що таке добробут?»	2	10
2	Змоделювати урок з теми «Вибір одягу та корисних для здоров'я продуктів»	2	10
3	Змоделювати виховний захід з теми «Риси підприємливої людини»	2	10
4	Змоделювати урок з теми «Працездатність учня»	2	10
5	Змоделювати виховний захід з теми «Ознаки етичної поведінки»	2	10
	Разом за змістовим модулем №4	10	50
	Разом	26 год	130 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі комп'ютерного тестування (25 питань).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання студентів

Семестрове оцінювання здійснюється у формі інтегрованого екзамену з дисципліни «Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта». Форма проведення письмова. За виконання завдань білету студент отримує максимальну кількість балів – 40.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю студентів

1. Сучасні визначення поняття «здоров'я».
2. Біологічна, соціальна та психологічна сутність здоров'я.
3. Ознаки здоров'я, показники здоров'я, критерії здоров'я.
4. Фактори, що впливають на здоров'я людини.
5. Соціальне здоров'я як складова загального поняття про здоров'я людини.
6. Показники та компоненти соціального здоров'я.
7. Вплив на стан здоров'я соціальних та екологічних чинників.
8. Особливості формування соціального здоров'я людини.
9. Мета та загальні цілі «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі».
10. Уміння та досвід, якими мають оволодіти молодші школярі відповідно до вимог галузі.
11. Обов'язкові результати навчання учнів початкової школи відповідно до вимог галузі.
12. Завдання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі. Її зміст.
13. Очікувані результати навчання учнів відповідно до вимог галузі.
14. Зміст та завдання соціально-педагогічної діяльності вчителя початкової школи. Особливості соціального розвитку дитини молодшого шкільного віку.
15. Сутність соціальної компетентності молодшого школяра.
16. Формування соціальної компетентності учнів засобом проектної діяльності.
17. Формування у молодших школярів життєвих компетентностей фізичного,

18. Методичні вимоги до вивчення теми «Імовірні небезпечні ситуації в школі».
19. Методичні вимоги до вивчення теми «Безпека в довкіллі».
20. Методичні вимоги до вивчення теми «Безпека на дорозі».
21. Методичні вимоги до вивчення теми «Безпека вдома».
22. Моделювання уроку з теми «Вплив оточення на вибір безпечної поведінки».
23. Моделювання уроку з теми «Джерела допомоги в небезпечних ситуаціях».
24. Моделювання уроку з теми «Можливі загрози з боку людей. Правила поведінки».
25. Моделювання уроку з теми «Імовірні небезпечні ситуації в школі».
26. Моделювання уроку з теми «Безпека в довкіллі».
27. Моделювання уроку з теми «Безпека на дорозі».
28. Моделювання уроку з теми «Безпека вдома».
29. Методичні вимоги до вивчення теми «Особиста гігієна. Режим дня».
30. Методичні вимоги до вивчення теми «Ранкові зустрічі. Активний і пасивний відпочинок».
31. Моделювання уроку з теми «Психічний та емоційний складник здоров'я».
32. Моделювання уроку з теми «Харчування і здоров'я».
33. Моделювання уроку з теми «Активний і пасивний відпочинок молодшого школяра».
34. Спостереження уроку з теми «Охайність та особиста гігієна. Режим дня».
35. Спостереження уроку з теми «Здорова поведінка та корисні звички, їх вплив на збереження здоров'я».
36. Моделювання уроку з теми «Культура споживання».
37. Моделювання виховного заходу з теми «Підприємливість».
38. Моделювання уроку з теми «Уміння вчитися».
39. Моделювання виховного заходу з теми «Доброчинність».
40. Спостереження уроку з теми «Потреби людини».

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

7. Навчально-методична карта дисципліни

«Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта»

Разом: 120 год. Лекції – 8 год., семінарські заняття – 20 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 26 год., МКР – 8 год., семестровий контроль – 30 год.

Модуль	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II							Змістовий модуль III					Змістовий модуль IV				
Назва модуля	Загальні цілі, мета та зміст «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»					Методичні засади вивчення змістової лінії «Безпека» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі							Методичні засади вивчення змістової лінії «Здоров'я» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі					Методичні засади вивчення змістової лінії «Добробут» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Лекції	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4																		
Семінарські заняття	Семінарське заняття 1				Семінарське заняття 2	Семінарське заняття 3			Семінарське заняття 4	Семінарське заняття 5	Семінарське заняття 6	Семінарське заняття 7		Семінарське заняття 8		Семінарське заняття 9	Семінарське заняття 10					
Практичні заняття						Практичне заняття 1	Практичне заняття 2	Практичне заняття 3	Практичне заняття 4	Практичне заняття 5	Практичне заняття 6	Практичне заняття 7	Практичне заняття 8		Практичне заняття 9	Практичне заняття 10		Практичне заняття 11	Практичне заняття 12	Практичне заняття 13	Практичне заняття 14	
С.р.	130 б.																					
К-сть балів за модуль	Відвідування лекцій – 4 б. Відвідування семінарських занять – 2 б. Робота на семінарських заняттях – 20 б. Самостійна робота – 20 б. Разом: 46 б.					Відвідування семінарських занять – 5 б. Робота на семінарських заняттях – 50 б. Відвідування практичних занять – 7 б. Робота на практичних заняттях – 70 б. Самостійна робота – 20 б. Разом: 152 б.							Відвідування семінарських занять – 3 б. Робота на семінарських заняттях – 30 б. Відвідування практичних занять – 3 б. Робота на практичних заняттях – 30 б. Самостійна робота – 40 б. Разом: 106 б.					Відвідування практичних занять – 4 б. Робота на практичних заняттях – 40 б. Самостійна робота – 50 б. Разом: 94 б.				
МКР	25 б.					25 б.							25 б.					25 б.				
Підсумковий контроль	Екзамен																					

Разом – 498, коефіцієнт – 8,3

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бобро А.А. Сутність поняття «соціальне здоров'я» у науковій літературі / А.А. Бобро // Вісник Чернігівського національного пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 122. – С. 19-23.
2. Ващенко О.М. Школа соціального здоров'я: метод. порадник / О.М. Ващенко // Початкова освіта. – 2009. – № 16. – С. 2-12.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти. – Режим доступу: http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/NewSchool_Presentation-final_18-08-2017.pdf.
4. Євтух М.Б. Проблема соціального здоров'я в Україні / М.Б. Євтух // Вісник Чернігівського пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 124. – С. 74-77.
5. Лук'янова О.М. Медикосоціальні аспекти збереження здоров'я дітей, забезпечення їхнього гармонійного фізичного та інтелектуального розвитку / О.М. Лук'янова // Журн. АМН України. – 2001. – № 3. – С. 408-415.
6. Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь. Типова освітня програма початкової освіти. Цикл 1 (1-2 класи) // Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти. 1-2 класи. – К.: ТД «Освіта-Центр плюс», 2018. – С. 162-169.

Додаткова:

1. Ващенко О. Як створити школу сприяння здоров'ю: метод. посібник / О. Ващенко, С. Свириденко. – К.: Шкільний світ, 2008. – 112 с.
2. Гончаренко М.С. Валеологічні аспекти формування здоров'я у сучасному освітянському процесі / М.С. Гончаренко, В.Є. Новикова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2006. – № 12. – С. 39-43.
3. Кови С. Скорость доверия. То, что меняет всё / С. Кови, Р.Р. Меррил. – М.: Альпина Паблшер, 2019. – 426 с.
4. Неділько В.П. Шляхи підвищення рівня здоров'я дітей шкільного віку / В.П. Неділько, Т.М. Камінська // Современная педиатрия. – 2010. – № 3. – С. 81-84.
5. Оржеховська В.М. Здоров'язбережувальне навчання та виховання: проблеми, пошук / В.М. Оржеховська // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2011. – № 4. – С. 29-31.
6. Пахолок О.О. Феномен здоров'я в соціокультурному вимірі: автореферат ... канд. соціологічних наук, спец.: 12.00.01 – теорія та історія соціології / О.О. Пахолок: НАН України, Ін-т соціології. – Київ, 2014. – 16 с.
7. Федько О.А. Багатоаспектність поняття «здоров'я» у сучасній науковій думці / О.А. Федько // Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua>